

Zadnje vesti

Mansfield, Ohio, je bil proglašen kot industrijski kraj, ki je v sili. Brezposelnost ni samo šest odstotna, marveč, osem odstotna. To industrijsko območje ima tako prednost pri vladinih naročilih.

V Clevelandu samem se trdi, da gre malo na bolje, ker je nekaj manj prijav za brezposelnost. Podjetje Fisher Body javlja, da ima več naročil in da se bo delalo osem in pol ure dnevno, dvakrat na mesec pa tudi ob sobotah.

McCarthy nadaljuje s histerijo. Svoji je napadel radijskega komentatorja Murrowa, da je pred 20 leti bil v službi komunistične propagande. Murrow mu je odgovoril, da je McCarthy pač McCarthy in je za njega vsak komunist, kdor ga kritizira.

Toda McCarthy je šel še dalje. Trdil je, da se je izdelava vodikovih bombe namenoma zavlekla za 18 mesecev, ker da so bili v vladi komunisti.

Na to trditve so se oglasili člani atomske energije, ki so McCarthyju odgovorili: McCarthy postaja smešen, ne ve kaj govori.

McCarthy je dobil še eno zasnovo, ko je njegov prijatelj Sears iz Bostona enostavno odstopil kot svetovalec njegovega odbora v senatu in se ne mara mešati v afero s Stevensom.

Danes dopoldne ima predsednik Eisenhower tiskovno konferenco. Gre za Indokino. Nekateri demokratje zahtevajo, da gre Eisenhower pred kongres in tam pojasni svojo politiko do Indokine.

V Tokiju so zdravniki, ki zdravijo 23 ribičev, katere so dosegli radio-aktivni žarki ob eksploziji vodikovih bombe na Bikinih, izjavili, da nimajo nobenega upanja, da bi ti bolniki še kdaj ozdraveli.

Poročali smo o poroki dvorane kaplana kraljice Elizabete v Londonu, Canonu Raven, ki je pred 11 dnevi v Bostonu poročil 80-letno vdovo milijonarke Earle. Raven je star 79 let. Na ženitovanjskem potovanju je bil par v Angliji, kjer je nevesto zadela srčna kap in je umrla. Pokopana bo v Angliji.

SLAB APRIL

WASHINGTON, 6. aprila — Ameriški sever in države okrog Velikih jezer ter severovzhod bodo imeli slab april. Vremenski urad napoveduje, da bo meseca aprila v teh krajih mrzlo in vlažno vreme, vse pod normalo. Tudi druga nevšečna vremenska izmenjenja niso izključena.

Vile rojenice

Vile rojenice so se zglasile pri Mr. in Mrs. Frank Glickar, 17300 Lake Shore Blvd., in pustile v spomin krepkega fantka—drugega v družini. Mati in dete se nahajata v Euclid-Glenville bolnišnici. Tako sta postala Mr. in Mrs. Zdolšek iz 1153 E. 168 St. petič stari oče in stara mama. Čestitamo!

Winston Churchill ve, kaj dela; ozadje senzacije v Londonu

LONDON, 6. aprila—Danes se je v britanskem parlamentu nadaljevala debata o atomskih tajnostih, vodikovi bombi in o atomskih dogovorih med Veliko Britanijo in Združenimi državami. Churchill, ki je včeraj iznesel senzacionalno vest, da je pod njegovo vlado v letu 1943 obstajal dogovor med Londonom in Washingtonom, da se sme atomska bomba rabiti le sporazumno med obema državama, laboristična vlada po vojni pa da je prednosti tega dogovora zapravila, je odgovarjal vodja opozicije Clement Attlee.

Politični položaj pred nastopom Churchilla je bil spravljen. Attlee je pridobil delavsko stranko za to, da se Churchill v atomski debati ne dela težav. To spravljalost laboristov je porušil Churchill sam in je vprašanje, kaj je nameraval s tem nastopom. Računati je namreč s tem, da je Churchill skušen državnik, ki ve, kaj dela in kaj govori.

Clement Attlee je danes zanimal, da bi mu bil znan dogovor med Churchillom in pokojnim Franklinom Rooseveltom. V ostalem pa je Churchill sam naglasil, da je šlo za osebni dogovor pa itak ni bil predložen zakonodaji v odobritev.

Britansko časopisje, tudi tisto, ki sicer zagovarja Churchilla in konservativno vlado, je nastopilo zoper Churchilla. Imenujmo le dva najuglednejša in najpomembnejša britanska politična lista, londonski "Times" in liberalni "Manchester Guardian." Iznesla se je namreč zahteva, da mora Churchill spriti svoje izjave odstopiti. Churchill se za te pozive ni zmenil. Javnost se sprašuje, kaj je bilo pravzaprav ozadje njegove senzacionalne izjave. Trdi se, da je hotel Churchill opozoriti Ameriko na ožje sodelovanje med Washingtonom in Londonom, ko gre za tajnosti atomske energije. Amerikancem je predložil dogovor, ki je bil seveltom in njim samim kot predsklenjen med predsednikom Rooseveltom in britanske vlade. Dogovor ni bil časovno omejen. Iz tega bi se dalo sklepati, da je po Churchillovem mnenju še v veljavi, oziroma bi bil v veljavi, če bi Združene države po vojni zlasti z zakonom, ki nosi ime senatorja McMahon, ta dogovor praktično ne stavile izven veljave. Krivda za to stanje pa da pade na laboriste, ki da niso znali preprečiti omenjenega ameriškega zakona, ki je stopil v veljavo leta 1946, ko je bil predsednik britanske vlade Clement Attlee.

Z omenjenim zakonom se je Amerika v pogledu produkcije atomske energije, kakor tudi njenih tajnosti osamosvojila in delala povsem na svojo roko. Ta zakon predpisuje celo smrtno kazen za špijone v ameriški atomski tajnosti. Kljub temu pa je

hotel Churchill, tako se trdi, obuditi Amerikancem vest, da so če ne pogodbeno, pa na drugi strani moralno vezani, da sodelujejo z Angleži, ko gre za atomske skrivnosti.

Churchill je tudi sicer stalno vztrajal na zahtevi, da Amerika da Veliki Britaniji svoje atomsko, ki sicer zagovarja Churchill, tem je mislil na to in s tem tudi računal, da bodo za Veliko Britanijo odpadli stroški, ki so nujno zvezani z atomskimi preiskavami, z uspehi teh preiskav pa že razpolagajo Združene države.

(Na ameriški strani Churchillova objava ni vzbudila posebne senzacije in Washington smatra, da ga ne veže nobeden baje dogovor iz časa vojne, ker je za Združene države važen le sedanji zakon, ki urejuje atomsko materijo in to je zakon McMahon.)

Odmevi v Ameriki

Na Churchillovo trditve o dogovoru med njim in pokojnim Rooseveltom, ko gre za atomske bombe, je bivši predsednik Truman potrdil obstoj tega dogovora. Truman je celo mnenja, da je ta dogovor še vedno v veljavi. Bela hiša zanika veljavnost tega dogovora.

V staro domovino

Na obisk v staro domovino odpotuje 21. aprila iz New Yorka na ladji Queen Elizabeth poznana Loraincana, Mr. in Mrs. Frank in Anna Posavec. Mr. Posavec vodi krojačnico in čističnico oblek na 2919 Pearl Ave. v Lorainu. Tam nameravata ostati nekaj mesecev. Najprvo se bosta ustavila v Zagrebu, kjer ima Mr. Posavec sestro, v Slavoniji pa brata, nato pa gresta v Bežuljak na Notranjsko (Begu je pri Cerknici), kjer je Mrs. Posavec doma. Nameravata tam veliko potovati in si ogledati razne kraje.

Srečna pot in zdrav povratek

Bolezen

V Lakeside bolnišnico je bila snoči odpeljana Mrs. Ursula Zdravja, stanujoča na 554 E. 140 St. Za prevoz je skrbela ambulanca Mary A. Svetek. Želimo ji skorajšnjega okrevanja!

ALI NAJ DAMO CEPITI OTROKE?

Letošnjo spomlad naj bi se dalo kakih milijon ameriških otrok in šolske mladine cepiti s cepivom zoper polio. V državi Ohio sami pa 61.000 šolske mladine. Ali je cepivo, ki ga je iznašel dr. Jonas Salk v Pittsburghu, res učinkovito ali ne?

V Akronu, O., se je začelo gibanje proti temu, da se kakih 4.000 šolske mladine cepi s tem cepivom. Obласти trdijo, da so preskusile deset slučajev cepljenja s tem cepivom, pa ni bilo zaželenega uspeha.

O cepivu kot takem se je vnela

debata po Ameriki. Zvezna zdravstvena oblast trdi, da je bilo cepivo preiskano in odobreno. Sicer pa raznih kontrol nad cepivom ni manjkalo. Prvič so za pravilnost odgovorni laboratoriji, ki ga izdelujejo, pregled pa vršijo vzposobljeni ljudje. Na razpolago so dalje specialisti zdravniki in posebni znanstveniki, ki so profesorji na univerzah. Končno mora to cepivo po svojih strokovnjakih odobriti vrhovna zdravstvena oblast v Washingtonu, kakor tudi ameriška ustanova za pobijanje otroške paralize.

BOLJ VARČUJEMO IN MANJ KUPUJEMO

Clevelandске banke so izdale poročilo o bančnem prometu za mesec marec. V 11 clevelandskih bankah so se hranilne vloge zelo dvignile. Velike banke kot n. pr. Cleveland Trust izkazujejo zvišanje hranilnih vlog v težkih milijonih, kot razliko med lanskim in letošnjim letom. Eden od razlogov je gotovo ta, da se je zvišala obrestna mera. Toda na splošno se trdi, da grejo zvišane hranilne vloge na račun skrbnega varčevanja, ker se danes ne ve, kaj lahko pride in se radi tega tudi manj kupuje.

Bančni krogi so mnenja, da se je clevelandsko gospodarstvo v neki meri stabiliziralo. Nezaposlenost se je ustavila, cene bodo še padle in kriza, ki je hotela preiti v depresijo, je za enkrat odstranjena.

Poslovni svet ocenja položaj po svoje in pravi, da gremo v trgovini še vedno navzdol.

Smrt špijonom!

WASHINGTON, 6. aprila — Justični tajnik Herbert Brownell bo govoril v petek 9. aprila o delu zvezne policijske službe, znane pod imenom FBI. Njegova izvajanja bodo prenašala radijske in televizijske postaje.

Tajnik Brownell je kongresu predlagal, da izglasuje zakon, po katerem se lahko špijon v mirni dobi obsodi na smrt. Do sedaj je bila najvišja kazen mirnodobskega špijona določena z 20 leti zapora. Špijon je bil dalje lahko obsojen na smrtno kazen v smislu zakona o atomski energiji, kot je bil to slučaj pri obeh Rosenbergovih.

UKRADLI SO STRUP

PHILADELPHIA, 6. aprila — Drogerija Martina Schwartz je bila okradena. Tat je odnesel 200 tablet s strupom. Tat najbrže ni vedel, da gre za strup, marveč je mislil, da gre za kaka mamila. Zato je mestna policija šla po seznamu ljudi, ki so predani narkotizmu, da bi izsledila tatu, v drugi vrsti pa ga tudi opozorila, da kdor bi eno tableto uporabil, ne bi zaužil mamila, marveč smrtno nevaren strup.

Vaje zbora Zarja

Vsem pevcem in pevкам zbora Zarja se sporoča, da se redne pevske vaje zopet vršijo vsak četrtek zvečer ob osmih v navadnih prostorih. Prosi se vse, da pridejo ob času.

Na ponovni operaciji

Poznani Mr. John Mesojedec iz Trumbull Rd., Geneva, Ohio, se je moral podati ponovno v bolnišnico v svrhu operacije. Nahaja se v sobi št. 205 v Memorial bolnišnici v Genevi. Prijatelji ga lahko obiščejo med 2. in 3.30 uro popoldne ter med 7. in 8.30 uro zvečer. Upamo, da se mu bo ljubo zdravje kmalu popolnoma vrnilo!

GLASBENA MATICA
priredi
KONCERT
NARODNIH IN UMETNIH PESMI
v nedeljo, 11. aprila 1954
ob 4.00 popoldne
v Slovenskem narodnem domu,
6417 St. Clair Ave.
Cene: \$1.00, \$1.50, \$2.00
vsi sedeži rezervirani

Predsednik Eisenhower o Rusiji, o brezposelnosti in depresiji

NE VERUJE V VOJNO IN NE V DEPRESIJO!

Eisenhower je mnenja, da se noben diktatorski režim ne more, kakor kaže zgodovina, spustiti v splošno vojno, ne da bi s tem tvegval svojega lastnega obstoja. V domači politiki Eisenhower priznava, da je že 3.700.000 brezposelnih, da so pa te številke nezaposlenih naravna posledica gospodarstva, ki gre iz vojne v mirnodobsko produkcijo. Ni nobenih znakov, da bi šli nasproti kaki depresiji; če bi pa bilo potrebno, bo uporabil sredstva, ki so predvidena in ki da bodo vsako depresijo odvrnila.

Predsednik Eisenhower se je v zadnji poslanici, naslovljeni na ameriški narod potom radija in televizije, bavil s položajem Amerike, ko je ta pred 37 leti stopila v prvo svetovno vojno in s položajem od danes, ko Amerika, tedaj primitivna v orožju, danes že razpolaga z najsilnejšim orožjem — atomskimi bombami.

Ali obstoja nevarnost, da bi Sovjetska zveza, ki je enako v posesti atomskih bomb, ogrožala ameriško varnost? Eisenhower je mnenja da ne, to pa iz sledečih razlogov:

Vladodržcem v Moskvi gre za oblast. Če bi ti oblastniki začeli s kako splošno vojno, bi morali tvegati to oblast. Sovjeti poznajo zgodovino. Ta jih uči, kaj se je zgodilo z Napoleonom, Mussolinijem in Hitlerjem, ko se jih je polastila želja po svetovni oblasti. Propadli so z njihovimi režimi vred.

Sovjeti in sateliti

Ali smejo Sovjeti v slučaju vojne pričakovati izdatno pomoč od strani svojih satelitskih držav? Eisenhower trdi, da ne. Prvič radi tega ne, ker sovjetski sateliti niso pravi vojni zavezniki, marveč jih drži Moskva pri sebi s silo. Drugič radi tega ne, ker je bil režim kot tak v teh državah vsiljen, torej Sovjeti ne morejo računati na pomoč prebivalstva kot takega. Eisenhower je rabil primer Napoleona, ki je imel ob svojem pohodu v Rusijo leta 1812 tudi vojake ne-Francoze, marveč vojake iz podjarmljenih držav, ki so Napoleona zapustili in v glavnem momentu odpovedali pokorščino.

V tej zvezi je Eisenhower naglasil, da se nobena diktatura ni držala drugače kakor s silo manjšine, še vsaka diktatura pa je propadla.

Moč Amerike

Eisenhower je. poveljeval Združene države in njih moč. Poveljeval je ameriško produkcijo in jo primerjal s sovjetsko.

TUDI MUZIKANTI—BEGUNCI

BERLIN, 5. aprila — Karl Walter je imel svojo muziko na godala. Udejstvoval se je v industrijskem mestu Chemnitz, ki leži v Vzhodni Nemčiji in je torej pod komunistično upravo. Walter je bil s svojo muziko in godbo komunistom trn v peti. Očitno so mu, da pronagira ameriško muziko "boogie woogie," s tem pa da vnaša v glasbeno življenje provokativni ameriški "jazz." Lanskega oktobra so mu prepovedali za rok šest mesecev, da sploh ne nastopi več, obenem pa je bil kaznovan z denarno globo v dolarski valuti \$185. Ker ni imel denarja, da plača prisojeno globo, so mu zaplenili in prodali pohištvo.

Rusija trpi na pomanjkanju petroleja. Proizvaja kake pol milijarde sodov petroleja, dočim ga proizvaja Amerika sama dve in en četrt milijarde sodov. Amerika prideluje nesorazmerno več na vsakem polju, kakor Sovjetska zveza. Produkcija jekla znaša več kakor dvakrat toliko. Tudi v atomski energiji je močnejša. Ali naj bi spričo tega položaja Rusija tvegala vojno in to do gospodarskega uničenja same sebe? Eisenhower trdi da ne, vsled česar so Amerikanci lahko mirni. Pri tem pa je Eisenhower naglasil, da bo Amerika vsak napad povrnila z napadom z vsemi sredstvi.

Komunisti v Ameriki
Značilni so bili tisti stavki Eisenhowerjevega govora, ko je obravnaval vprašanje ameriških komunistov. To vprašanje se zelo pretirava, je trdil Eisenhower. V Ameriki je po točnih podatkih FBI morda kakih 25.000 komunistov. Ker ima Amerika 160 milijonov ljudi, pride en komunist na vsakih 6.000 Amerikanec.

Eisenhower je obsodil nevredne metode v raznih odborih kongresa, ko gre za takozvano zaščito ameriške varnosti. Dal je prednost policiji FBI pred temi metodami in se posebno skliceval na ameriški način življenja, na ameriško javno mnenje, ki je v svojem jedru zdravo in pravično.

Kje smo v gospodarstvu
Res je, da je število brezposelnih v Uniji 3.700.000. Ta številka je visoka, so pa znamenja, da ne bo postala previsoka. Eisenhower se sklicuje na zadnje poročilo, da se brezposelnost v marcu ni tako dvigala kakor v prejšnjih mesecih. (Uradne številke so javile, da je število brezposelnih v mesecu marcu poskočilo le za 54.000.)

Na drugi strani je v Ameriki še vedno 60 milijonov zaposlenih, poleg teh pa 3.500.000 v ob-

roženi sili. Eisenhower se sklicuje na svoje programe. V kratkem je povedal, da je aparat pripravljen na vse slučaje. Tudi ko gre za zavarovanje, za ameriško kmetijsko, za ameriško industrijo, če bo ta potrebna intervencije. Eisenhower še vedno smatra, da taka intervencija za sedaj še ni potrebna, bo pa interveniral, kadar bo potrebna. Njegov program je, da se olajša dajanje posojil, da se pospešuje javna dela, da se ne kopičijo zaloge kmetijskih produktov in če bo treba, se bodo javna dela pomnožila, in davki še nadalje znižali, da bo imelo prebivalstvo več denarja na razpolago za trg. Načeloma pa je Eisenhower naglasil svoje konservativne nazore z ozirom na gospodarstvo in denar, obenem pa poudaril svoje liberalne poglede z ozirom na ameriško družbo in osebno svobodo.

Politični odmev Eisenhowerjevega nastopa je bil deljen. Deloma po strankah, deloma po slojih. Eisenhower je ponavljal svoje stare misli—ta kritika je pa splošna.

URSULA MIRTEL

Po dolgi bolezni je umrla snoči na svojem domu Ursula Mirtel, rojena Zakrajšek, stanujoča na Aurora Road, Bedford, O. Stara je bila 80 let. Doma je bila iz fare Boštanj na Gorenjskem, odkoder je prišla v Ameriko pred 50 leti. Soproj Martin je umrl pred osmimi leti.

Tukaj zapušča sinove: Martin, Joseph, John in Frank, hčere: Mrs. Mary Fabjančič, Mrs. Rose Hren, Mrs. Anna Cvet in Mrs. Elizabeth Matjasič, vnuke in pravnuke. Pogreb se vrši iz pogrebnega zavoda Louis Feriala.

TORNADO SE JE POJAVIL

V zadnjem nestalnem vremenu se je tornado pojavil v državah Iowa in Missouri. Na srečo ni bilo ne mrtvih, ne ranjenih, pač pa je bila povzročena precejšnja škoda na telefonskih in brzojavnih napravah in na stavbah po farmah. Zelo vroče vreme je nastopilo na jugu in je po vročini prizadeta zopet država Texas.

Kljub temu, da gre za precejšnje vremensko spremembo, se nadaljnji nastopi tornada nikjer ne napovedujejo.

KONCERT

Mladinskega pevskega zbora
SLOV. DEL. DOMA
na Waterloo Rd.
v nedeljo, 11. aprila
ob 3.30 pop.
Sodeluje tudi
FLORENCE SISKOVICH

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES — (CENE NAROČNINI)

By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznašalcu in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 6.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$12.00
For Six Months—(Za šest mesecev) 7.00
For Three Months—(Za tri mesece) 4.50

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

STISKA KMETA V KOMUNIZMU

(1)

"Naloga vsega sovjetskega ljudstva je ta, da se pobri- ga za boljše agrikulturo, da preskrbi najprvo za zadostno, nato za hrano, ki bo v preobilici. V zvezi z kmetijsko pro- dukcijo je naslednja naloga, da posvetimo vso skrb lahki industriji, to je tisti panogi, ki naj preskrbi naše vsakda- nje življenje z industrijskimi potrebščinami. Kdo se mo- ra za to zavzeti? Vsi! Stranka, vlada, delavske unije, orga- nizacija mladih komunistov, naša industrija in naša pre- vozna sredstva, vse tovarne in vse znanstvene ustanove, ki naj bodo pri praktični izvedbi našega kmetijskega pro- grama ruskemu kmetijstvu na razpolago. Skrbeti moramo za kolektivne farme, za traktorske postaje, vse v cilju, da dobi sovjetsko ljudstvo zadosti hrane in zadosti obleke." To so besede Georgija Malenkova, vrhovnega predstavnika Sovjetske zveze. Navedli smo jih namenoma radi tega, ker je Malenkov podčrtal skrb za rusko kmetijsko produk- cijo v taki meri, da ji je dal na razpolago vse sovjetsko javno življenje, kakor se izživlja danes v gospodarstvu. Potreba torej obstoja, vsi pa morajo pomagati, da se od- pravi. Vrhovni sovjetski predstavnik je torej uradno pri- znal, da rusko ljudstvo ni dobro, ni dovolj hranjeno in da ni dobro, zadostno oblečeno.

Harold Stassen je direktor ameriških fondov za po- moč tujini. Stassen je bil te dni v Londonu, kjer se je po- gajal z Angleži in Francozi kako sprostiti zunanjo trgovino s komunističnimi državami. Stassen se je privatno iz- razil, da so mu na razpolago podatki, ki jasno pričajo, da je v državah izza železne zavese gospodarska—kmetijska kriza. Ljudstva so hranjena slabo. Ali bo zopet potrebna kaka mednarodna pomoč? Ali naj kapitalistična družba izrablja ta položaj in uvaža v komunistične države življen- sko potrebna sredstva kot so hrana in oblečila in kdo bo plačal kupnino?

Po našem mnenju trditve o kmetijski krizi v državah satelitskega bloka niso pretirane, marveč so le logična po- sledica dosedanjega razvoja. Komunizem je prvič nasilno izvedel kolektivizacijo kmetij. Kmet je redoma individ- ualist in hoče obdelovati svojo zemljo po svoji volji. Če ga kam sili, postane uporen in ne da bi poznal pojma "sa- botaža" dejansko vrši sabotažo. Če pa je temu tako in to se je v resnici zgodilo, peša kmetijska produkcija. Da je to dejstvo, kažejo slučajni v bistveno prejšnjih agrarnih državah žitnicah za ostali svet kot so bile Madžarska in Romunija v prvi, Poljska in Bolgarija v drugi vrsti. Če- škoslovaška je bila sama sebi zadostujoča. Tudi je dejstvo, da so se prvotne stroge določbe o kolektivnih kmetijskih zadrugah skoraj v vseh teh državah omilile. Pristop k za- drugi ni bil več prisilnega značaja, marveč svoboden. Ka- kor hitro pa so imeli kmetje svobodno izbiro, so izstopili iz teh zadrug in s svojim posestvom gospodarili po svoje. Ta sprememba n a večjo prostost bi torej, če bi ne bilo vre- menskih nesreč, sedaj lahko vzpodbudila kmete na svo- jem, da več producirajo. To se še ni zgodilo.

Ko presojamo politični položaj na Kitajskem, se zopet naslanjamo na uradna poročila iste kitajske vlade. Kitaj- ska vlada je objavila, da mora skrbeti za prehrano 200 milijonov Kitajcev. En milijon teh Kitajcev tvori mestno in industrijsko prebivalstvo, ki že po svojem značaju ne more biti aktivni kmetijski producent. Sto milijonov pa je prebivalstva iz agrarnih okrožij, kjer so se ustanovile kmetijske prisilne zadruge, pa so odpovedale in mora vla- da dobiti življe od drugod. Skupno 200 milijonov v kmetij- stvu pasivnih ljudi pomeni nekaj. Sicer po naukih komu- nizma, kjer je človek le številka, nekaj milijonov več ali manj nima posebne vloge. Toda če gre število lačnih in raztrganih v sto milijone, postanejo lahko leglo protire- volucije, ki zna vreči, vsaj pa oslabiti, revolucijo samo. Kljub zunanemu prijateljstvu se komunistična Kitajska nadalje pritožuje, da od Moskve ni prejela tiste gospodar- ske denarne in tehnične pomoči kot jo določa sklenjena pogodba, s tem pa je bilo onemogočeno, da bi šla država k boljšemu standardu, kakor predvideva gospodarski na- črt.

L.C.

Urednikova pošta

Kvalitetni koncert Glasbene

CLEVELAND, O.—Koncert Glasbene Matice, kateri vedno vzbudi pozornost med ljubitelji lepega petja, je to pot res prič- kovan od našega občinstva. Upravičen razlog temu je to, da ta zaključni koncert Glasbene Matice bo vseboval originalen vse-slovenski program.

V zborovih skladbah z sprem- ljavno kantata "Jeftejeva prise- ga" za zbor in soliste, E. Adami- čev "Zaman pod oknom," F. Vilharjevo "Iz pod Triglava" (venček narodnih), M. Tomca "Svatovska," A. Schubelova har- monizacija narodne "Ljubca mo- ja, kaj si strila," I. Zormanova harm. Vilharjevega "Mornarja," J. Pavčičeva "Dolenjska napit- nica," I. Zormanova "Nekje v Franciji" za trio in sopran in več narodnih kot: "Hladna jesen že prihaja," "Trije kovači," "Ur- ška" in več drugih.

Večina teh skladb in še druge bodo podane z orkestrom sprem- ljavno čigar orkestracija je zah- tevala zmožnosti in obilo dela od našega neutrudljivega pevo- vodje Antona Schubelja, kateri bo seveda tudi dirigiral ta res kvaliteten koncert. Za klavirjem bo ponovno sedela naša pripo- znana pianistinja Vera Slejko.

Sprejmite zvesti nasvet in slo- žno posetite ta res slikovit kon- cert prihodnjo nedeljo, 11. aprila ob 4. pop. v Slov. nar. domu na St. Clair Ave.

Vstopnice v predprodaji se še dobe pri pevcih Matice, pri Oraž- movih in pri A. Schubelju v SND na St. Clair Ave.

E. Safred.

Zahvala

CLEVELAND, Ohio — Tem potom se prav srčno zahvalju- jem za obiske in krasna darila in voščilne karte, ki so mi bile v tolažbo v moji hudi bolezni v Mt. Sinai bolnici. Po 19tih dneh sem se zopet vrnila na svoj dom. Dra- gocoeno zdravje se mi vrača ali to pa prav počasi. Srčna hvala moji sestri Heleni in njenemu možu Valentinu Petač, ki sta me prišla obiskat iz Beech Grove, Indiana. Prav lepa hvala hčerka Heleni in Lili za kras- ni poslani dar.

Katie Conte.

Darovi

EUCLID, Ohio — Mrs. Fran- ces Gorjanc je izročila tajnici krožka št. 3 Progressivnih Slo- ven vsoto \$22.00, katero so da- rovali: Mr. in Mrs. Joe Medve- šek \$5.00 za umobolnico v Polju v spomin pokojne Mrs. Jennie Kunstel in \$5.00 v spomin Mr. Vincent Prprovič; Mr. John Mevla \$10.00 za otroško bolnico v Jugoslaviji v spomin Mrs. Jennie Kunstel; in Mrs. Antoni- ja Svetek \$2.00 za otroško bol- nico v spomin Mrs. Jennie Kunstel.

Prav lepa hvala vsem skupaj!

Elizabeth Matko, tajnica.

Koncert mladinskega pevskega zbora

Želim ti dober dan, čevljar, in zadovoljstva koš, ter vsako uro čevljev par, da si zaslužiš groš.

Slab dan, za mene dober je, takrat privro ljudje, ko peščem povedo noge, k čevljarju treba je.

CLEVELAND, Ohio—V star- em kraju smo mnogokrat sliša- li toženja, oh ti otroci, kako mno- go buvala raztrgajo, kaj bo z njimi, kje bomo vzeli toliko de- narja za njihovo obutev, vse razbijejo, vse raztrgajo in poš- vedrajo. Enkrat raztrgajo vse ob strani, da jim je vidit gole no- ge, drugi se jim pokaže peta iz čevlja, tretji jim palec štrli od spredaj ven, (menda po temu se je povzela današnja ženska mo- da, ki jim peta in palec ven gle- da, ob strani pa nič ni, da ga človek več ne more imenovati čevljev. Kvečjemu, tisto, tako za noge, ki peta, prsti ven štrle.) Ne zamerite mi, ženske, za majhno šalo.

V starem kraju so premož- nejše družine, ki so imele po več otrok in je bilo mnogo popravila, dobile čevljarja na dom za več dni, da jim je vse sešival in pokr- pal. Enkrat se je pri eni družini pripetilo, ko je mati rekla svo- jim otrokom, da ne bodo jedli pri isti mizi s čevljarjem, zato ker preveč zagrabiijo z žlico ka- dar je kaj boljšeje v skledi. Otroci so pa prosili, da naj jih pusti s čevljarjem pri isti mizi, in ker so vedeli, da bodo žličniki ali knedelni kakor jim kdo pravi, obljubili so, da ne bo vzel nobe- den več kot enega naenkrat. Da bodo tudi pazili eden na drugega, da ne bi kateri vzel dva naen- krat. In res so bili mož beseda, tako dobro so pazili eden na dru- gega, da ko se je pripetilo, da sta se na susterjeve vilice nabodla dva žličnika, so vsi otroci hkrat- u zavpili, mama šuštar je vzel dva! Kako se je mati počutila, mislite si sami. Tudi naši malčki včasih pihnejo kako tako, ki je zgornji podobna, pa čeprav si učitelj tega ne želi. Ker so pa še vedno otroci, pride vse eno lepo, zanimivo in smešno ven, da pri- medo še rajši jih pogledati in poslušati. So pač otroci.

Ker je Mladinski zbor tudi pre- cej velika družina otrok, in da ne bodo hodili bos, ker hitro trgajo čevlje, bomo imeli tudi šuštarja, da bo krpal in poprav- ljal čevlje. (Mogoče bo tudi vam popravil ako mu jih boste prin- esli bos na oder.)

To bo kuplet čevljarja, kate- rega bosta igrala in pela v po- pravljalnici čevljev, Richard Tomšič kot čevljar in Franky Zalar, ki bo prinesel očetove čev- lje v popravilo in se bo norče- val in čevljarja, dokler ne bo čev- ljarja ujezile in mu bo povedal nekaj gorkih.

Program bo zelo pester in lep. Čevljar bo popravljaj čevlje, da ne bomo imeli mokrih nog in se nalezli sevmatizma, naši malčki z mehкими glasovi bodo pošiljali lepoto naše pesmi naravnost v srea in izvrstna pevka, Miss Florence Šiško, bo pa zapela s svojim polnim glasom kakor ona zna, kar je dokazala z nje- nimi dvema tukajšnjimi nastopi, ko je bila deležna ogromnega odobrovanja navzočih ljudi.

Pevodja je J. Gregurinič, pianistka je pa Miss J. Terček.

Na svidenje v dvorani dušev- nega užitka na dan naših otrok. Koncert se vrši v nedeljo, 11. aprila ob 3:30 popoldne.

Vstopnina je samo en dolar in ste vabljeni vsi.

J. Tomšič.

"TAM DOLI ZA NAŠO VASJO..."

Ljubljana, 1. marca.

Predpust, ta čas presneti je za nami. V Ljubljani, kakor tudi v drugih krajih Slovenije, so ime- li prebivalci na preteg prilike za zabavo in pustno "norenje." Na vseh koncih in krajih Ljubljane so z oglasnih desk in v tramva- jih letaki vabili Ljubljančane na vesele maškeradne plesse. Ze par dni pred Pustom si lahko srečal po mestnih ulicah prav posre- čeno namaškerane naše cici- bančke. Izpod zastrtih obrazkov so se jim iskrlje očke od zado- voljstva, da vendarle vsaj en- krat na leto lahko gredo na- šemljani na ulice. In to celo pod skrbnim nadzorstvom svojih mamic, ki so jih same vodile na pustna rajanja v bližnje dvora- ne in šole. Tu so se mali nara- ja- li, peli in deklamirali, priredi- telji — Društvo prijateljev mla- dine — pa je najlepše maske na- gradilo z lepimi darili.

Tudi po slovenskih vaseh so se o Pustu pojavili kurenti, ora- či in kopica drugih pustnih šem, ki so veselo poskakovale in ple- sale in s tem razveselile kmeč- kega gospodarja, ki si obeta od letine vse najbolje.

Kakor vsak letni čas, tako ima tudi zimsko pomladni čas na Slovenskem svoje narodne obi- čaje. Prehodni zimski pomladni čas se imenuje predpust in se končuje s pustnim torkom. Ka- dar je govor o pustu, mislimo predvsem na pustne šeme ali maske, na njih obhode in za- bave. Kakor po vsem svetu, ta- ko tudi v Sloveniji čuti človek v predpustnem ali pustnem času neizogibno potrebo, da si nade- ne krinko na obraz in se pošte- no iznori. Prvotno so imele maske v tem prehodnem času od zime na pomlad svoj čarodej- ni pomen. Davni človek je z ži- valsko preobleko predstavljal demona, ki odganja pogubne zimske sile, vzbuja mrtvo nara- vno k pomladnem življenju, k ra- sti ter na pragu novega pomlad- nega časa skrbi za kmeta, za njegovo živino in polja.

Današnji pust je skupni poj- em za vse polno starih običa-jev, ki so jih predniki Slovencev izvajali na pragu pomladi in ki so se pozneje, ko se je porazgu- bil njih prvotni smisel, preobra- zili v gola, pustno—norčava de- janja, brez vsakega pomena.

V vrsto teh dejanj spada tudi pustno vlačenje pluga na vzhod- nem Štajerskem. Orači, to je ka- kih šest ali osem našenjenih fantov, vlečejo plug po vasi, vle- čejo ga na vsako dvorišče in pojo. Pluži pa kurent, ki zaorje po dvorišču okrogle brazde. V te brazde vseje poberač repno seme, navadno pesek, pogradi z grabljami ter pripoveduje go- spodinji, da ji bo zrasla iz tega semena debela repa. Oračem da- jejo jajca ali klobase. Domneva- jo, da je ta običaj oranja s plug- om bil v davnini "nekakšen praznični uvod v prvo delo na polju. Sicer pa ima vsak kraj v Sloveniji svoje narodne običaje, tako tudi za pusta.

"Mi smo pa Rejbenčane..."

Ko sem pred kratkim obiska- la po dolgem času našo lepo Do- lenjsko, me je mikalo, da napra- vim tudi skok med naše šegave Ribničane. Že dalj časa sem ime- la namen malo bolj natančno si ogledati Ribnico in današnje življenje v njej. Ko sem poleti v juniju hodila tam okrog z na- šimi rojakinjami — članicami Slovenske ženske zveze iz ZDA — nisem tega utegnila.

Ze kratak sprehod skozi Ri- bnico ti pove, da so Ribničani v minulemu letu precej gradili. Sredi trga, kjer je stala deklška šola, ki je bila med vojno skoro do tal porušena, je zrastle veliko dvonadstropno poslopje. V nje- gove prostore se bo le letošnje leto vselila vsa ribniška trgo- vska mreža. Dosedanji lokali, ki v mnogem niso ustrezali svo- jemu namenu, pa bodo preure-jeni v stanovanjske prostore ali obrtne delavnice.

V bližini železniške postaje je lesno industrijsko podjetje zgra- dilo stanovanjski blok za svoje delavce in uslužbence. Na veliko veselje Ribničanov se približuje koncu tudi gradnja novega po- stajnega poslopja in ureditev ve- likih skladišč, ki bi zadostila po- trebam transporta za Ribnico in njeno okolico.

Lansko leto so bili pokriti ostanki starega ribniškega gra- du, ki ima za seboj že skoro ti- sočletno zgodovino. Mimogrede naj povem, da je bila leta 1701 v tem gradu obsojena zadnja "čarovnica" na slovenskih tleh — Marina Češarkova. Po kapitulaci-ji Italije je bil grad spreme- njen v partizansko bolnišnico. V njem so se zdravili borci, ki so bili ranjeni med obleganjem tur- jaške trdnjave in mnogih dru- gib sovražnikovih postojank. Občinski ljudski odbor v Ribni- ci je, kakor sem izvedela, že od- obril potrebna denarna sredstva tudi za notranjo restavracijo ostankov grajskega poslopja, v katerem bo razen Muzeja Na- rodno osvobodilne vojne tudi iz- ložba ribniške domače obrti, predvsem lesene robe. Okrog gradu bodo začeli že letošnji pomlad urejevati tudi prostorni trški park, kjer si bodo delovni ljudje iz Ribnice lahko privoščili tudi počitek.

Lesno industrijsko podjetje, eno največjih obratov v vsej dolini pa skrbi tudi za gospodar- ski dvig trga in za njegov kulturnejši videz. Pred nedavnim je ta obrat nakazal 24 milijonov dinarjev za tlakovanje in uredi- tev kanalizacije v Ribnici. Dva milijona dinarjev so namenili novemu zajetju vodovoda za trg in okoliške vasi, ki bo v Lahkem studencu blizu Ravne- ni dolja. Za gradnjo šol v Dole- nji vasi in Travi pri Loškem po- toku so namenjeni 4 milijoni di- narjev, milijon pa za obnovo planšarstva, lovstva in turizma na Travnji gori.

Eno največjih del pa pomeni nedvomno zgraditev nove kino- dvorane, ki bo stala blizu grajskega poslopja, pa tudi nov pro- jekt, izdelek tovarne "Iskra" v Kranju so Ribničani že kupili. Dosedanja kino dvorana v Mla- dinskem domu pa bo služila iz- ključno telodavbi. Turistično olepševalno društvo v Ribnici pa je poskrebalo za svoje ljudi v poletnih mesecih s tem, da bodo že spomlad začeli graditi novo kopališče ob potoku Bistriči, s sodobno urejenimi garderobami, okrepčevalnimi in ielo s skakal- nimi stolpmi.

Pa tudi vaško prebivalstvo bo prišlo na svoj račun. V Goriči vasi bodo popravili do zdaj ne- zanesljivi vaški most, za vasi Goro in okolico pa bodo posta- vili električni mlin. Skoraj pol milijona je namenjenih tudi za obnovo ribniškega gledališkega odra. Poleg gornjih vsot je Lesno industrijsko podjetje Ribnica dalo sklad za kreditiranje go- spodarskih podjetij na območju okrajnega ljudskega odbora Ko- čevje 10 milijonov dinarjev; skupno pa je predvideno za ko- polno dejavnost v Ribniški občini 3.600.000 dinarjev.

Ribničani so začeli v zadnjem času misliti tudi na zgraditev močne predelovalne lesne indu- strije, saj delovne sile v tem kraju ne bo primanjkovalo. To bo prineslo kraju lepe dohodeke in koristilo njegovemu nadalj- nemu gospodarskemu in kultur- nemu napredku.

Avtomobilska cesta Zagreb-Ljubljana

V Letošnjem letu bodo začeli graditi v Sloveniji avtomobilsko cesto Zagreb-Ljubljana, ki ne bo samo važna prometna žila, ampak nadvse pomembna tudi za gospodarski in turistični raz- voj Slovenije. Ta cesta bo nade- ljevanje avtoceste Beograd-Zagreb, po kateri je možno raz- viti hitrost do 150 km na uro (94 milj): cesta je široka 12 metrov.

Na polovici avtoceste Zagreb-Ljubljana, to je od Zagreba do St. Petra pred Novim mestom bo možno razviti hitrost prav tako 150 km na uro; drugi del ceste od St. Petra do Ljubljane pa bo zaradi hribovitosti Dolenjske zgrajen za hitrost 130-140 km na uro. Trasa avtoceste bo tekla od Zagreba do Škofljice, kjer se na njo priključi dovozna ce- sta Ljubljana-Rudnik-Škofljica, ki je dolga 8.5 km. Cela avto- cesta bo dolga 137 km, a avto- cesta Ljubljana-Beograd 519 km.

Avtocesta Zagreb-Ljubljana bo potekala razen na 6 km dol- gem odseku iz Zagreba ves čas južno od Save. Peljala bo po stari cesti čez Catež pri Breži- cah, premostila med Catežem in Krško vasio reko Krko, med vasio Dolnje Skopice in Vihre bo prečkala sedanjo cesto, vodila bo skozi Krakovski gozd, se pribli- žala in trikrat sekala obstoječo cesto Podstraža-Ravne-Gmajna, nato bi šla skozi nenaseljeni predel nekako v sredi med vase- ma Zvonšče in Stril, se premak- nila severno od Tomažje vasi k reki Krki ob njenem levem bre- gu bo vodila do vasi Lešnica, nato bo ovila Trško goro, pri čer- mer bo odmaknjena od Novega mesta za kake 3 km zračne črte. Od obronkov Trške gore bo avto- ceste peljala po slikoviti pokra- jini pod Hmeljnikom, južno od vasi Karteljevo med Šentjur- jem in Dolenjo vasio, tik ob Ve- liki Dobravi in Lukovkom. Od tu bo šla po dolini 1 km severno od Trebnjega, prečkala med vasi Breza in Kamni potok železnico in cesto Sevnica-Trebn- je, nato se bo skoraj do vasi Veliki Gaber držala obstoječe ceste Ljubljana-Novo mesto ter se v lepih lokih približala vsem Zagorici, Dobravici in Trtičju vasi. Nedaleč od Ivančne gorice bo skoraj v pravem kotu preč- nala cesto Ivančna gorica—Zu- žemberk, pri vasi Hudo križala železnico in cesto Ljubljana-Novo mesto, nato bo peljala tik sedanje ceste vse do Višnje go- re. Izpeljana bo okoli 30 metrov severno od višnjegorskega ko- lodvora, od koder se bo vzpela proti vasi Spodnje Brezovo in Peč ter se spustila severno od železniške postaje Šmarje Sap in preko vasi Tlake na Ljubljansko barje. Pri tem bo šla iz Šmarske planote na Barje skozi 192 metra dolg predor in dva- krat križala, enkrat v podvozu, drugič v nadvozu železniško pro- go Ljubljana-Grosuplje. V Ško- fljici se bo avtocesta končala ta- ko, da bo možno avtocesto po- daljšati proti Trstu oziroma Go- rici.

Do sedaj so bili le maloštevil- ni tisti turisti, ki so iz Slovenije nadaljevali pot v notranjost dr- žave. Ustrašili so se slabih cest in prahu že na poti od Ljubljane proti Zagrebu in so se odpeljali po najkrajši poti v Hrvatsko Primorje, ali pa so se celo obrni- li in odšli v sosednj državo. Šele avtocesta Ljubljana Zagreb bo izvalila tujca, da so obiskal tudi slikovite in zgodovinske predele juga naše države.

Z dograditvijo avtoceste Za- greb-Ljubljana se bodo močno znižali stroški vzdrževanja ceste, zmanjšali obratni stroški vozil, predvsem pa se bo poivil tujski promet v vsej državi in s tem dal možnost razvoja celi vrsti gospodarskih panog, ki jim je tujski promet osnova.

Naj ob tej priliki le mimo- grede omenim Šmarjske toplice, ki so jih mnogi naši rojaki obiskali v minulem poletju. Po- sebno lep večer smo tam preži- veli z rojakinjami—članicami Slovenske ženske zveze. Mnoge so nam obljubile, da nas čez par let spet obiščejo. No, takrat se bomo zapeljale v Šmarjske top- lice že po lepi avtocesti! Nova avtomobilska cesta Zagreb-Ljubljana bo namreč tekla v ne- posredni bližini zdravilišča. Ta cesta bo neverjetno povečala po- men tega zdravilišča—turistič- (Dalje na 3. strani)

OSLAVCI—KMETJE BREZ ZEMLJE

Da, zares lep je ta kraj s svojimi skrbno obdelanimi vinogradi in nasadi česnje kmetje, ki so s svojim delom tako temeljito obnovili svoje njive, da zaman iščeš sledi vojnega viharja. "Ta krasni svet, ta vrli rod zlata vreden je usode." Te besede že davno pozabljeni pesmi so mi zazvenele v duši in se jih še vedno ne morem iznebiti, ko se spominam na Oslavje. V desetih minutah se danes pripelješ iz Gorice na zgornji konec Oslavja, a "zlata usoda" se v avtobusu še vedno ni pripeljala tja gor. Oslavski kmetje jo zaman čakajo. To nam priča notranja oprema hiš, obleka in hrana ter vse življenje.

Poleg drugih Bricev imajo Oslavci pod Italijo še svoje posebne neugodnosti. Del njihove zemlje je namreč ostal onkraj meje, v Jugoslaviji. Tam so pridelovali žito, koruzo, krompir in druge za domačo prehrano potrebne pridelke; v ta namen pa jih sedaj ne morejo več izkoristiti, ker jim je blok predalec namreč prav na števčanskem vrhu. Hoditi morajo torej navkreber do vrha in od tam navzdol na svoja polja, ki ležijo globoko pod Oslavljem.

Začasno nadomestilo za svoja posestva onstran meje so našli v nekdanjem Fogarjevem veleposstvu v dolini pod Oslavljem, ki ga je Fogar svoj čas prodal gorški deželni upravi, potem pa ta zavodu "Ente nazionale per le tre Venezie." L. 1944. je ta zavod dal ves kompleks, obstoječ iz 130 njiv orne zemlje in nekaj gozdičev, v najem kmetom in delavcem. Med najemniki so bili predvsem oslavski kmetje, ki so v najem vzete parcele uporabljali za pridelovanje koruze, žita in drugih pridelkov za lastno domačo prehrano. Lani in sicer dne 6. novembra pa so bili najemniki Fogarjevega posestva iznenadeni z odpovedjo, ki jih

je tem hujše zadela, ker so bila polja večinoma že razorana in posejana. Nihče ne ve zakaj se je to zgodilo, a domačini sumijo da je zopet kaka nova kolonizacija ezulov na dnevnem redu.

Na Oslavju živi 72 družin, polovica se bavi samo z kmetijstvom. Nekateri so neodvisni kmetje, drugi so deloma koloni, čisto kolonskih družin pa je osem. Že iz tega je razvidno, da na Oslavju ni pravih veleposestev. Največ zemlje ima baron Feufenvach, a tudi on poseduje komaj 20 njiv. Nekateri Oslavci si pomagajo z delom v industriji in drugod, kolikor ga morejo pri sedanjih krizi sploh doseči.

Kakor v Števerjanu, so začeli delati poskuse s tokajcem tudi v Oslavju, vendar je še prezgodaj, da bi se dalo končno ugotoviti, ali se bo tokajec lahko udomačil. Doslej se je najbolje obnesla rebula. Ta trta najlaže prenaša sušo, pa tudi preveliko vlago, medtem, ko ima malvazija prav nasprotno lastnost in ne ustreza briškemu podnebnju in položaju vinogradov, ker je za sušo zelo občutljiva; ako je preveč vlage, pa rada gnije.

Traktorjev ni na Oslavju, ker ni zanje potrebnih pogojev; goveje živine je približno 100 glav, med temi tudi nekaj volov. Prasičje redijo le za dom. Zavarovalnice za govejo živino nimajo.

Kmečko-gospodarski položaj na Oslavju je na splošno neugodno zamotan. Današnji kmet in seveda tudi oslavski kmet mora dober del svojih pridelkov prodati, da si kupi življenjske potreščine, med temi ne le obrtno in industrijske izdelke, ampak tudi hrano in krmo za živino. Denar, ki ga dobi od prodaje vina, mu pri sedanjih cenah (75 lir liter) ne zadostuje. Ako oslavci zgubijo še najeto bivšo Fogarjevo zemljo bodo oblastva po-

stavljena pred novo vprašanje: Ali naj gredo delat v tovarne, iz katerih odpuščajo še tiste, ki so do zdaj delali? Gre za novo vrsto brezposelnosti, katero je dolžna oblast upoštevati. Kakor za brezposelne delavce je treba skrbeti tudi za deloma brezposelne kmete.

Bolj trajna bi bila rešitev oslavskih kmetov, ako bi jo šli iskati v Preval, to je v tisti obrobini in deloma močvirnatih del Furlanske ravnine, ki leži med nizkimi holmički ob železniški progi in južnimi obronki gorjskih Brd. Površina Prevala meri 1.100 ha zemlje. Že izsušena zemlja je tukaj zelo dobra in močna in ne odpove niti o veliki suši ter rodi še bogatejšo koruzo kot prava furlanska ravnina. Preval je lastnina 700 do 800 posestnikov iz južnih Brd in Krmina.

Z osuševanjem prevalskega močvirja so začeli že pred prvo svetovno vojno. Pod Italijo se je delo nadaljevalo in je bil glavni odvodni jarek izkopan leta 1923, ki pa je malo koristil. Le pred volitvami se je navadno mnogo več o njem delalo. Po volitvah pa je zopet vse lepo zaspalo. Anglo-ameriški zavezniki pa so po drugi vojni pričeli z resnim delom; precistili so glavni jarek in so po starem načrtu izkopali tudi postranske jake, ki pa so preveč plitvi. Prevalsko močvirje je tako le deloma osušeno. Brezposelni delavci sicer še vedno čistijo napravljene jake, vendar pa brez posebne vneeme; vse kaže, da gre bolj za podporo brezposelnim kot za popolno izsušitev močvirja. Preval je za Oslavce sicer nekoliko od rok, pri sedanjih prometnih sredstvih pa ta razdalja ne igra posebne vloge. Na vsak način je treba za Oslavce nekaj ukreniti, ker nikakor ne morejo živeti od same živinoreje.

En sa mkmek je polno zaposlen z obdelovanjem vinograda, na katerem v najboljšem primeru pridelava 40 hektolitrov vina. Ako upoštevamo, da se morajo moderni trtni nasadi periodično obnavljati in da so maksimalne letine (40 hl) zelo redke, pride-

mo do zaključka, da doseže povprečni letni pridelek iz takega vinograda komaj 30 hl vina, to je (po 75 lir liter) 225.000 lir na leto. Od teh letnih dohodkov se morajo odšteti sledeče postavke: za modro galico 16 tisoč, za žveplo 7.500, za koles, "beke" in obrabo orodja 4.000, za gnoj 14.000, povprečna škoda od toče 13.000 lir. (Kdor se proti toči zavaruje ima še večjo škodo; razlika je le v tem, da je po zavarovanju škoda enakomerno razdeljena na vsako leto). Po odbitku navedenih zneskov, znašajo enoletni dohodki od takega tipičnega vinograda 17.000 lir, to je 14.200 lir na mesec. Kako naj tak kmeti preživlja svojo številno družino s tem denarjem, ko ne more industrijski delavec izhajati niti s 30.000 lirami na mesec? Kaj pa drugi pridelki? bo narsikdo vprašal.

Kmet, ki sam obdeluje vinograd za 40 hl vina, ne more imeti nikakšnih drugih pridelkov, ker nima časa za drugo delo, tudi za živinorejo ne. Z živinorejo si ne more nič pomagati, ker je danes tako pasivna, da ga domači hlevski gnoj, ki je neobhodno potreben za kmetijstvo, še več stane kot kupljeni; vendar redi nekaj goveje živine, ker bi sicer sploh ne prišel do gnoja. Prasičerejo so naši kmetje opustili, ker je pasivna. Kljub temu redi vsak kmet vsaj enega prasiča, ker bi sicer ne imel ne mesa, ne masti v svoji hiši.

Kako naj bi bila govedoreja v Brdih donosna, ko se ne izplača niti v tržaških predmestjih, kjer kmet lahko prodaja mleko po razmeroma dobrih cenah naravnost potrošnikom? Samo za nabavo sena za eno kravo potroši takšen kmet pozimi 75.000 lir. Kje pa so otrobi in druga močna krma?

Na podlagi vsega tega prideleto do žalostnega zaključka, da oslavski kmetje nikakor ne bodo mogli vztrajati v svoji težki borbi za obstanek, ako jim ne bo mogoče pridelovati vsaj nekaj pridelkov, ki jih potrebujejo za prehrano svojih družin. —od—

Indijanske zadeve v kongresu

V Zedinjenih državah živi okrog 400.000 Indijancev. Za časa odkritja Amerike je bilo na sedanjem teritoriju Zedinjenih držav okrog 840.000 Indijancev; tako se vsaj sodi, ker točnega števila ni mogoče ugotoviti. Od sedanjih 400 tisoč Indijancev pa jih je le okrog 30% čistokrvnih; drugi so bolj ali manj mešanci na en ali drugi način.

Indijanci bivajo v vseh državah naše Unije, toda večje indijske rezervacije so le v 25 državah. Največ Indijancev je v Oklahomi, namreč okrog 63 tisoč; v Arizoni se njihovo število računa na 55 tisoč, v New Mexici 35 tisoč, v South Dakoti 24 tisoč, v North Dakoti 23 tisoč, v Californiji 19 tisoč, v Minnesoti 13 tisoč.

V državi Delaware pa jih je le 14, v Vermontu 16, v West Virginiji 25, v Kentuckyju 44, v New Hampshire 50.

Večina Indijancev biva v tako imenovanih rezervacijah, to je na ozemljih, ki je skupna last plemen ali večjih indijskih skupin. Vrhovno upravo nad temi rezervacijami ima federalni urad za indijanske zadeve. To naj bi branilo Indijance pred izkoriščanjem belcev. Vse indijske rezervacije skupaj merijo okrog 55 milijonov akrov.

V nekaterih državah posamezni Indijanci ali posamezne družine lastujejo zemljišča kot drugi državljani. Ta sistem namerava kongres posplošiti, namreč da Indijanci ne bi bili več pod posebno kontrolo vlade, ampak da bi imeli iste pravice in dolžnosti kot drugi državljani. V lanskem zasedanju kongresa je bilo tajniku notranjih zadev naročeno, da naj ima za letošnje zasedanje pripravljene načrte za "osvoboditev" 9 določenih indijskih plemen v državah Texas, Oregon, Iowa, Kansas, Nebraska, Montana, Florida, North Dakota, California in Wisconsin. To se nanaša na okrog 66 tisoč Indijancev.

Odbora za indijanske zadeve obeh zbornic kongresa sta v dru-

VAS MUČI NADUHA?

Pri nas si lahko nabavite najboljšo olajšavo za to mučno bolezen. Zdravilo je jameceno ali pa dobite denar nazaj.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd.—KE 1-0034

V NAJEM

Zaposlenemu moškemu se odda v najem lepo opremljeno sobo v prijazni naselbini pri domačih ljudeh.

Vpraša se na
1110 East 72nd Street

HIŠE NAPRODAJ

ZAMENJA SE

hišo na 1468 Dille Rd., blizu Euclid Ave.

Nov zidan bungalow s 4½ sobami s prostorom za povečanje na 2. nadstropju. Rekreacijska soba; gorkota na plin. Se lahko takoj prevzame.

KOVAC REALTY

960 East 185th St.—KE 1-5030

V Euclidu

Krasna 6-sobna zidana hiša, Colonial tipa na 806 E. 236 St., se prodaja. Fornez na plin, garaža, lota 50x150. Proda se po zmerni ceni ali pa se vzame v zameno majhen bungalow v isti okolici.

Ali imate hišo naprodaj? Mi imamo kupce za hiše za eno ali dve družini v okolici Grovewood E. 185 St.

KNIFIC REALTY
820 E. 185 St. IVanhoe 1-7540

gi polovici februarja pričela z zasliševanji in razpravami za vsako indijansko skupino posebej. "Osamosvojitve" posameznih plemen se bo mogla izvesti po različnih načinih, ker prizadete indijanske skupine živijo v različnih krajih in v različnih razmerah. Ponemod bodo indijanska zemljišča razdeljena med posamezne družine, ponekod bodo ostala skupna last indijanske skupine in bodo upravljana po Indijancih samih. Ozemlja pa bodo vključena odgovarjajočim občinam ali countyem, ki bodo morali od svoje strani skrbeti za potrebne javne naprave, Indijanci pa bodo od svoje strani morali plačevati davke. To so v glavnem nameni "osamosvojitve" Indijancev. V koliko in na kakšen način bodo izvedeni, bo seveda odvisno od tozadevnih sklepov kongresa.

Zagovorniki osamosvojitve Indijancev sodijo, da so slednji že dovolj privajeni splošnemu ameriškemu sistemu življenja, da ne potrebujejo več valne kontrole in posebne protekcije. Na drugi strani pa nekateri poznavalci indijanskih razmer izražajo bojazen, da bo osamosvojitve Indijancev raznim prefrigancem omogočila čezmerno iz-

koriščanje sedanje indijanske lastnine. Kateri so v pravem mi ne vemo.

Iz navedenega je razvidno, da imamo še dandanes "indijanske probleme," dasi drugačne kot so jih imeli beli priseljenci vse od leta 1492, ko so se začeli naseljevati na ta kontinent, ki je bil takrat izključno indijanska lastnina.

—NEW ERA, glasilo ABZ

Dva pogrebna zavoda
Za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebniško
postrežbo

po
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
pokličite

A. GRADINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
1003 East 62nd St.
Reservacija 1-2018 - Klamore 1-5299

Oglašajte v . . .
Enakopravnosti

POSEBNOST ZA ŽENSKES

PRI

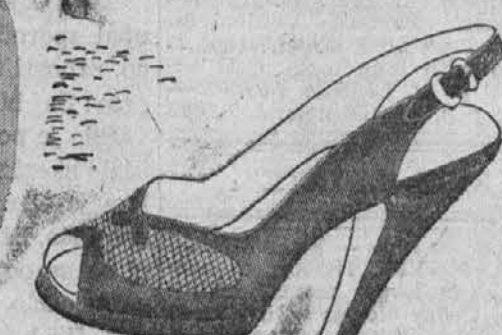
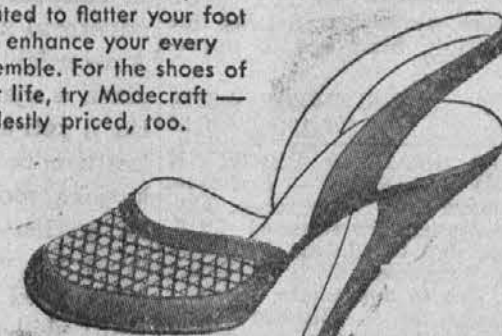
MANDEL SHOE STORE

samo za 3 DNI

silhouette of spring

by
Modecraft

There's elegant beauty afoot this spring, deftly interpreted by Modecraft. We have all the styles with the newest look, created to flatter your foot and enhance your every ensemble. For the shoes of your life, try Modecraft — modestly priced, too.

\$6.95

in več

Z VSAKIM PAROM ČEVLJEV DOBITE EN PAR FINIH NYLON NOGAVIC BREZPLAČNO.

Ne zamudite te prilike.

MANDEL SHOE STORE
6125 ST. CLAIR AVENUE

dvoja vrata od North American banke

"TAM DOLI ZA NAŠO VASJO..."

(Nadaljevanje s 2. strani)
nega koticika in ga približala domačim in tujim gostom.

V sedmih letih se je število gostov v tem prijaznem zdravilišču povečalo za več kot šestkrat, temu primerno pa seveda tudi promet zdravilišča. Odprt plavalni bazen na prostem je v resnici nekaj edinstvenega za naše dolenske razmere. Močni vrelci zmerno tople zdravilne vode privabljajo iz leta v leto več ljudi, potrebnih zdravja in počitka, mnogi pa radi preživijo svoj letni dopust. Neposredna okolica zdravilišča je zelo priprava za postavitev weekend-hiš za goste. Gradnja takih hiš vsaj za 40 postelj je v načrtu, prav tako gradnja garaž in drugih pomožnih objektov. Ker bo šla nova avtomobilska cesta v bližini zdravilišča, bodo asfaltirali tudi odsek ceste do zdravilišča.

Desetletni načrt novomeškega okraja predvideva tudi gradnjo restavracije za 200 gostov in razširitev hotela za 80 ležišč, dalje gradnjo zaprtega bazena in preureditev prostorov za fizikalno terapijo.

Poleg marjških toplic je za

razvoj turizma na Dolenjskem važno tudi zdravilišče Dolenjske toplice. Tudi v tem zdravilišču — gostinskem podjetju so predvidene dograditve in izboljšave. Ohenem pa imajo v načrtu ustvaritev osnovnih pogojev za turizem v večjih središčih vse Dolenjske, kot Novo mesto, Metlika, Črnomelj, Kočevje, Ribnica, vsa Kolpska dolina in drugi kraji.

Za danes dovolj. Pa prihodnjic o čem drugem. Lep pozdrav iz stare domovine vse dragim rojakom!

Mila Senk.

Zakrajsek Funeral
Home, Inc.

6016 ST. CLAIR AVENUE
Tel: ENdicott 1-3113

ZAVAROVALNINO

PROTI

Ognju tatvini, avtomobilskim nesrečam, itd
preskrbi JOHN CENTA, 13417 KUHLMAN AVE.
Pokličite MU 1-0811

ZA VELIKO NOČ!

Kakor druga leta, tako imamo tudi letos polno zalogo doma soljenega in prekajenega mesa, kot šunke, želodce, klobase in plečeta.

Dovažamo na dom. Naročila sprejemamo in pošiljamo po pošti tudi izven mesta.

Imamo: moko, sladkor, maslo, orhe (cele in jedrca), bele rozine, med, jajca in vse vrste zelenjave.

POLNA ZALOGA SVEŽEGA MESA IN GROCERIJ
PO ZMERNIH CENAH

HOLMES AVE. MARKET

15638 HOLMES AVENUE CLEVELAND 10, OHIO

Liberty 1-8139

NAZNANILO O PRESELTIVI

Naznanjamo, da smo svojo gostilno

BIG TONY'S

preselili iz dosedanjih prostorov na 575 E. 140. cesti

v nove prostore na

573 E. 140. cesti

IMAMO VEDNO NA ZALOGI ODLIČNO PIVO,
VINO IN RAZNE VRSTE ŽGANJA.

Lastnik TONY TOMAZIC

pri tej priložnosti želi vsem svojim posetnikom
VESELE IN ZADOVOLJNE VELIKONOČNE
PRAZNIKE

ZAVAROVALNINO

proti

ognju, tatvini, avtomobilskim

nesrečam, itd.

preskrbi

Janko N. Rogelj

19461 SO. LAKE SHORE BLVD.

Pokličite:

IVanhoe 1-9382

AVGUST ŠENOA:

Varuj se senjske roke

Zgodovinska povest iz 18. stoletja

(Nadaljevanje)

4

Blizu samostana svetega Pavla Pušavnik ob mestnem obzidju v Senju je stala ozka visoka hiša iz sivega kamna, nad vrati pa v kamen vklesan grb knezov Posedaričev, starih Dalmatincev iz Posedarja, sedaj senjskih plemičev. V prvem nadstropju je stanoval knez Martin Posedarič, vdovec, s hčerko Klara.

CHICAGO, ILL.
FOR BEST RESULTS IN ADVERTISING CALL
DEarborn 2-3179

FOR SALE

MME. PATRICIA now selling at 1/2 price ANTIQUES of all sorts. Most precious antiques at very low prices. MME. Patricia's Studio, 745 1/2 N. Rush. Open 9 a.m. to 10 p.m. Whitehall 3-1534. Call me on another surprise item that will interest you. Cards read daily.

WANTED TO RENT

ACCOUNTANT, wife and 2 daughters, need 2 bedroom apartment. To \$80.

OLympic 2-6969

BUSINESS Woman desires 3 1/2 or 4 room bedroom apartment. Convenient to Chicago and N.W. R.R. Phone State 2-5836 Monday thru Friday between 8-3.

LANDLORDS WITH A HEART! — Responsible parents of 5 good children need 5-6-7 rooms immediately! Stove heated. Southside, near Catholic school. Nice family neighborhood, at reasonable rent please! Fine references. Kindly call CALumet 5-8866

RESPONSIBLE Couple, 2 girls 9-16, need 5-6 room unfurnished apartment. Good location S.W. Moderate rental.

MUIberry 5-2830

BUSINESS OPPORTUNITY

For Sale — Loop BEAUTY SHOP 25 years established. Selling due to retiring. Must see to appreciate.

Call REgent 4-2853 for appointment

WINDOW SHADE & VENETIAN BLIND BUSINESS — Cornices, Hardware and Accessories. Original owner. Established 1915. Selling due to illness. Will help teach business. Give 5 years lease. See to appreciate.

IRving 8-8367

PRINTING SHOP with 3 room apartment in rear. Established business. Modern equipment. Located on busy street. Rent is cheap with long lease. Call before 6 p. m. Lincoln 9-9105. — After 6 p. m. GRaceland 7-2688

REAL ESTATE

By Owner — New — Price \$15,500 RANCH TYPE HOME. 3 bedrooms, 5 large rooms, utility room, Cedar closets with sliding doors, linen closet, radiant heat, cabinet kitchen, steel windows, beautifully landscaped, lot 30x157. Schools, churches, stores, transportation.

LAfayette 3-3191

FOR HIGHEST QUALITY LOWEST PRICES

on PRESCRIPTIONS, VITAMINS & DRUGS

at

GEORGE EISELE PHARMACY

176 W. ADAMS ST.
FRanklin 2-8935 - Chicago, Ill.

ro, v drugem, v skromni sobici, pa njegova mati, gospa Lucija Posedarič, slepa, petinasedemdesetletna starka. V čisto pobeljeni sobici ni bilo nobenega razkošja in gosposčine. Na eni strani je stala pisana trebušasta omara, vzdana nemara pred sto petdesetimi leti v debeli hišni zid. V omari si videl za steklenimi vrati nekaj beneške steklenine in turških kozarčkov čudne starinske oblike; nedvomno je prinesel v Senj te redke darove pred davnimi leti preko morja kak Posedarič, bivši pomorščak. Ob stenah so stale močne skrinje, v katerih je stara gospa hranila obleke in tumbane, ogrlice in kožuh. Sredi sobe je stala velika miza v kotu pa na močnih nogah dolga, ozka postelja, pokrita s perzijskim pokrivalom. Na steni je visela podoba čudodelne Marije Trsatske, pred katero je noč in dan gorela srebrna svetilka, in pa silno medla slika neke trgovske ladje, pod katero je bilo zapisano ime 'San Antonio di Padova, vassello dei Possedari'.

(Sv. Anton Padovanski, patron Posedarjev.) Ob postelji je na lesenem stolcu sedela slepa, sključena starka, podobna bolj kamniti sohi kakor živemu bitju. Obklečena je bila v črno, svilen krilo in v črno, kratko jopico, ki je imela v sredini široke, v zapetju ozke rokave ter je bila speta s srebrnimi gumbi. Vrat in glavo je imela zavito v belkasto ruto, iz katere je gledal samo žolt, naguban obraz s tankim nosom, z ozkimi, uvelimi ustnicami in velikimi, omrtvelimi očmi. Obraz je gledal iz rute kakor stara slika z bleščočega okvira. Noge, obute v copate iz rumene kože, je držala na preprogi; ob boku ji je visela na pasu debela srebrna verižica, na njej pa nekaj velikih ključev. S suhimimi prsti je prebirala debele jagode na rožnem vencu. Za koga je molila? Za ves rod, najbolj pa za svojega Nika. Že dolgih dvajset let moli za Nika, joka za njim, svojim mlajšim sinom, in oslepele je od solz. Niko je odpotoval z ladjo na morje in v Amsterdam, od takrat pa ni niti glasu o njem. Starejši sin Martin ji zatrjuje, da se bo Niko v kratkem povrnil iz Genove; starka joka, moli, veruje in čaka Nika iz Genove, čaka že dvajset let, in vsi, razen nje, vedo, da se Nika pred dvajsetimi leti pri Malti ubili tuniški gusarji.

Toda kje človek, ki bi si ji upal sporočiti to žalostno novico, zabosti nož v to dobro, staro srce? Saj bi na mestu strepetala. Bilo je popoldne. Sonce je bleščalo skozi majhna okna, hud vihar je stresal oknice, pretresal vso hišo. Starka je molila. Zdajci so se odprla vrata in starka se je ozrla. V sobo je stopil visok, širokopleč moški. Obraz je imel podolgovat in blede, toda lepe črne oči so mu bliskale ko bliski na morju, črna brada mu je valovala do pasu, lase je imel kratko ostrižene. To zalo in krepko moško telo je bilo oblečeno v modrikast plašč in ozke črne hlače ter pokrito z rdečo kapo. Za njim je vstopilo dekle, prava očetova podoba, z dolgimi kitami, ki so ji padale s povešene glave, oblečena v črno. Zadnji je stopil še mladenič v junaški, z zlatom pretkani obleki in s sabljo. Bil je veder, zdrav črnolasec s sokoljimi očmi, košatimi obrvmi in z majhnimi brki. Dekletov pogled je blodil sem in tja; včasih so ji oči pod dolgimi trepalnicami zagorele,

včasih so ji lica rozno zardela in polne prsi so ji razburkano plale. Mladenič je pa stopal svobodno, veselo kakor jelen v gori, oči so mu sevale kakor bleščéče ploščice na junaških prsih, pod črnimi brčicami so mu od radosti in sreče drhteale rdeče ustnice.

"Kdo je?" je vprašala starka. "A, ti Martin! Imaš kaj novic o Niku, si kaj zvedel, sinko?"

"Nimam," je odgovoril krepki junak z mehkim, blagim glasom, "toda jutri pride oče gvar-dijan z Reke pa nam bo gotovo prinesel dobrih novic. Obljubil mi je, da bo poizvedel na vse strani."

"Bo res? Bo res?" je odgovorila starka. "Dolgo je to, sinko Martin, ah, predolgo! Sinoči sem lepo sanjala o njem. Poljubala sem ga, objemala in gledala, slišiš, Martin? Gledala ga, jaz, slepa sirota. Dolgo traja. Pomagaj mi, Mati trsatska. Toda po kaj si prišel, Martin? Več vas je v sobi, tudi Klarica je tu, kajne, da si, zlati moja? Kajne, da si?"

"Sem, ljuba babica!" je vzklila Klarica, pokleknila in položila lepo glavo starki na kolena. Starka se je zganila in jo z obema rokama prijel za glavo: "Joj, si objestna! Kako sem se ustrašila. Glej no, glej no! Solzne oči! Kaj ti je raniho mlado srce? Zakaj ste prišli, Martin, in prinesli nemir v moj mir?"

"Draga mati," se je oglašil knez Martin, "ne nosimo vam nemira, ampak srečo in radost."

"Srečo in radost, sinko?" je starka zmajevala z glavo. "Oj, to sta moja redka gosta; še nju-nih imen se ne spominjam več."

"Res, mati," je nadaljeval Martin. "Danes je priletel na dvorišče bel golob pa me vprašal na junaško besedo, če je tukaj bela golobica. Pa sem mu rekel, da se je dobro ne spominjam. Toda golob je rekel, da jo dobro pozna in da bi bila kot nalašč zanj. Rekel je še, da je iz dobrega rodu, pa dom ima prazen. No, poklical sem golobico pa jo vprašal, kaj bi rekla, če golob zagru-li. In ona ni rekla: 'Nočem!' Prileteli so še golobovi bratje pa ji rekli, da jo bodo zavarovali s svojimi krili in da ji nikdar ne bo zmanjkalo prosa."

"Kaj mi baješ kakor na božič in čemu te šale? Mar ne veš, da je danes velik post?" se je nekako razjezila starka in živahneje pritisnila Klarino glavo. "Za božjo voljo, govori pametno, Martin? Kaj je? Svatje? Klarico, da mi boste odpeljali, moje dete, moje Klarice?"

"Da, mati," je odgovoril knez. "V dveh, treh besedah bom vse povedal: moja Klarico snubi vrli plemič in junak Jure Daničić, sin mojega pobratima Ivana. Mati, vi veste, da je to slavna kri. Njegovega očeta poznate, poznali ste njegovega slavnega strica Jurija—zaradi njegovega junaštva je cesar Rudolf vsemu

rodu Daničićev podelil ogrsko plemstvo. Vi, mati, ste bili posestrima Klare Antulovičeve, babice tega fanta, ki mu je junaštvo preraslo brkice; sin je našega naroda, Senjan in plemič. Jaz sem rekel: 'V božjem imenu!' Dekle je zardelo ko rožni cvet, in evo nas, dobra stara mati, pred vami, da tudi vi poveste svoje in mlada dva blagoslovite."

"In ti? Ti?" je starka dvignila dekletovo glavo in goste solze so ji zatrepetale na ugaslih očeh. "Kaj praviš ti, Klarica?"

"Jaz sem tako, tako srečna, ljuba babica," je pošepetala dekle in vsa zažarela.

"Poglej, kako to srcece bije," je nadaljevala babica in dala roko na Klarine grudi, "kakor lastavica. Za to ni nobenega drugega leka! ... Vem, kaj hoče reči to: tk, tk, tk! Pred menoj si pa skrivala; pojdi, grešnica mala! Po srcu sem ti izmerila, da se ljubezen ni vžgala čez noč, to so stari računi. To sta modra! Izmolila sta litanije, zdaj pa sem, da bo stara mati rekla: Amen! Modra sta, res! I kajpak, slepa babica v kot, jeli?"

"Nikar mati; vaše čiste roke naj bodo pečat tej sreči. Brez vas ni blagoslova!" je rekel knez.

"Babico boš torej zapustila?" je mirneje zajokala starka in pritisnila dekle na uvele prsi.

"Oh, babica! Tebe zapustiti! Ali morem?" je zahlipalo dekle.

"Če moreš? Prismodica! Moraš, moraš!" se je babica nasmešnila med solzami. "Ne veš, kaj pravi Bog? Pustila boš očeta in mater in šla za svojim možem. Kaj, babica! Še kak očenaš, pa v grob. Namučila sem se, hvala Bogu, dovolj tega sveta! Ti si pa mlada, mlada, pojdi za svojim sreem. Toda povej, kje imaš ženina?"

"Tukaj sem, mati," je mladenič pokleknil pred starko. "Glej-te na kolena pred vami, in Bog mi je priča, da ne bom vstal brez vašega blagoslova!"

"A ti si, sinko," je rekla starka in iskala z roko Juretovo glavo, "pridi sem, da vidim," je nadaljevala in božala mladeničevo lice. "Mlad si, čutim, gladek si. Junak si, sem slišala. Jo ljubiš, tako iz srca ljubiš?"

"Oh da, mati!"

"Pa povej, sinko, je lepa? Ti boljše veš. Jaz je hisem nikdar videla, slišiš, nikdar! Kajti Bog

mi je bil že odvzel vid, ko jo je mati rodila na svet. Povej, je lepa?"

"Je, mati, nad vse."

"Dobro, vzemi jo, vzemi!" je z drhtečimi ustnicami pošepetala starka. "Bog vaju blagoslovi, otroka moja! Naj vaju varujejo vsi božji angel! Bodita srečna vidva in ves vajin zarod, in molita za dušo vajine slepe, uboge starke! Klarica, duša, poslušaj! Rekla sem ti, kaj je božja beseda. Boga ubogaj. Mož bo tvoj gospodar, oče, mati, streha in ščit on ti bo vse. Brez njega ne moreš živeti kakor ne mah brez skale: njegova duša, tvoja duša; njegova žalost, tvoje solze, njegova radost, tvoje veselje. Isti kruh bosta jedla, iz enega vrča pila, pod enim ključem počivala. Ubogaj ga, ljubi, tolaži! Ti veš, da moški mora iti v svet, v vihar, na morje, v kri, da mora iti v zlo. Pa je zaskrbljen, pa je razbur-ljiv in razkačen ter mrk. Pomir-jaj ga, tolaži, božaj mu čelo in moli za njegovo zdravje. A ti, sinko, varuj to moje dete; do-bra je, čista je ko rana rosa. Je tudi vzkipljive krvi, a to smo vsi še jaz, stara reva. Toda Klarica ne prekipe. Drži to mojo ptičico na svileni vrvi, ne drži je na kruti verigi, da si ne polomi peruti. Varuj jo. Bog vaju blagoslovi, otroka! Moja draga otroka! ... " je zjecljala starka iz globine duše in skrila obraz v dlani.

Mladenič je vstal. Prekrižal je roke in stal nem, s povešeno glavico pred tem čudnim prizorom, kjer sta se objemali starost in mladost, moč in slabost ter jokali skupaj od žalosti in veselja. Potem je ponosno dvignil glavo, povsilec levo roko, si položil desnico na srce in rekel:

"Vi, stara mati, in vi, knez, moj drugi oče! Na svoje ime in zdravje, na svojo junaško zvestobo, na svojo sabljo zaveznicu in na svojo desnico prisežem tu pred vašim poštenim obličjem in pred podobo božje Matere, da bom svoji Klari zmerom dober prijatelj, da ji nikdar ne bom prelomil zvestobe, da jo bom va-

roval ko oko v glavi in se ponas-ljal z njo ko z junaško perjanico. Ponosno jo bom nosil v srcu do tihega groba. In če ne bom držal, kar sem vam prisegel pri svoji duši, naj nikdar ne zagledam božjega obličja!"

"Amen!" je zaključil knez.

"Pojdita, otroka, pojdita!" je dejala starka. "Pozno je, leči moram. Joj, kako vihar potresa svet. Usmiljeni Bog, reši nas hudega! Dremlje se mi. Oh, da bi sanjala o Niku, da bi ga spet videla v sanjah. Martin, ti nikar ne pozabi! O vsem vprašaj gvar-dijana! Lahko noč, otroci!"

"Lahko noč, babica!"

"Čakaj, Klarica," se je domislila starka in vzela ključ, "pridi. Glej, s temle ključem odpi-omaro. V drugem predalu boš našla rdečo skrinjico. Prinesi mi jo."

Klara je prinesla skrinjico; starka jo je previdno odprla, pa začela tipati in brskati po nji.

"Aha, tu je!" se je nasmejala in dvignila velik zlat križ na zlati verižici, obložen z rubini. "Na, podarim ga tebi, Klarica! Ta

križ mi je dala mati, ko sem se poročila, in jaz sem ga prihranila za vnukinjo. Dobro ga varuj! To je sveta starina, hranimo jo v naši družini že sto in sto let. Enemu mojih pradedov ga je dal krški knez Frankopan. Tisti čas so bili krški knezi gospodarji Senja. Dal mu ga je za zvestobo in junaštvo. Varuj ga! Dokler je cel, te nesreča ne more zadeti. Toda poslušaj! Če kakšen kamen izpade, bo nesreča zate! Skrinjico spet spravi lepo v omaro. Zdaj pa lahko noč!"

Vsi trije so odšli. Klara z očetom v svoje stanovanje, mladi junak na ulico. Tu je srečal Orloviča.

(Dalje prihodnjič)

PREDELUJEM IN PRENAVILJAM

kuhinje in kopalnice ter na pravih lepe rekreacijske sobe. Vlagam asfaltno pode in steno obložen z vsakovrstnimi ploščicami (tiles).

Dobro, zadovoljivo delo po zmerni ceni.

Vprašajte za proračun.
STANLEY DOLENEC
19870 ORMISTON AVE.
KE 1-6597

Požurite se! Vložite do 12. aprila

Denar, ki ga vložite do 12. aprila, na vašo zavarovano hranilno vlogo vam bo donasal obresti od 1. aprila. Vaši prihranki so zavarovani do \$10,000—in se primerno obrestujejo. Pričnite kmalu z ali dodajte vaši hranilni vlogi.

2 1/2% OBRESTI NA HRANILNE VLOGE

ST. CLAIR Savings-Loan Co.
813 E. 185th ST. IV 1-7800
6235 ST. CLAIR HE 1-5670

By 1963 when I retire, I expect to have saved \$11,250 on the Payroll Savings Plan.

HERE'S HOW YOU CAN DO IT, TOO

Here's what the Payroll Savings Plan did for Bryan Holloman!

Mr. Holloman first registered for the Payroll Savings Plan in April, 1942 while working in the Norfolk Navy Shipyards for \$65.60 a week. By 1951 he had saved \$4,225 in Bonds. And now he is well on his way to that \$11,250 for his retirement.

The Payroll Savings Plan makes you save money before you can spend it! To join the Payroll Savings Plan all you do is go to your company's pay office and sign up to have a certain amount saved out of your salary each payday. Sign up for as little or as much as you like—it can be as little as a couple of dollars a week. Then each payday, this amount is automatically saved for you out of your pay check—before you can get your hands on the money to spend it—

and invested in interest-earning U. S. Savings Bonds in your name. The Bonds are then turned over to you.

It's safe—it's simple—it really works—and you won't even miss the money! Payroll Savings is safe—for U. S. Savings Bonds are as safe as America itself. It's simple—for once you sign up all the work is automatically done for you. It really works—because it makes you save money, and at a good 3% interest. And best of all—you won't even miss the money you're investing.

Payroll Savings worked for Bryan Holloman and it will work for you.

Today, join the Payroll Savings Plan where you work. Or, if you're self-employed, join the Bond-A-Month Plan where you bank. These Plans help you consistently save money, and at a good 3% interest!

The U. S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks, for their patriotic donation, the Advertising Council and

ENAKOPRAVNOST

SAVING IS SIMPLER THAN YOU THINK—
WITH U.S. SAVINGS BONDS ON THE PAYROLL SAVINGS PLAN

V BLAG SPOMIN OB 10. OBLETNICI ODKAR JE UMRLA NAŠA LJUBLJENA, NEPOZABNA MAMA

ANNA SVIGEL

ZATISNILA JE SVOJE BLAGE OČI
DNE 6. APRILA 1944.

Minulo je že deset let odkar si Ti zapustila nas, odšla si tja, kjer ni trpljenja, tja, odkoder več vrnitve ni.

Kako pozabiti to gomilo, kjer Tvoje blago spi srce, ki za nas tako skrbelo vse do zadnjega je dne!

V srcih nosimo ljubeče, glas, spomin in pogled Tvoj, dokler nit življenja steče in vsi gremo za Teboj.

Zalujoči ostali:

FRANK, sin
MARY MARN, hči
JOHN, zet
EMILY, sinaha
vnuki in vnukinje

Cleveland, Ohio, dne 7. aprila 1954.